

Een connectie met anderen is een basisbehoefte

“Motief? Jullie zijn toch met geloof bezig hé?” Het is een reactie die de educatieve medewerkers van Motief vaak tegenkomen. De term ‘levensbeschouwing’ roept nu eenmaal de associatie op met religie. Nochtans hebben ook niet-gelovigen een levensovertuiging: een pakketje aan normen en waarden van waaruit ze keuzes maken in het leven. Zoals Iris Luchtenberg, die regelmatig bij Motief vorming volgt en in het dagelijkse leven met heel diverse levensbeschouwingen in aanraking komt.

Dag Iris, om maar meteen met de deur in huis te vallen... Motief geeft vorming over ‘levensbeschouwing’, hoe zou jij jouw levensbeschouwing omschrijven?

Ik hoor niet bij een bepaalde religie, ik ben in die zin niet gelovig. Ik ben ervan overtuigd dat er wel ‘iets’ zal zijn, dat er wel een oorsprong in het leven is, maar ik denk niet dat het aan ons is om te weten wat dat is. Ik geloof vooral dat een mens gelukkiger is als die een goede connectie heeft met andere mensen. Dat is volgens mij een basisbehoefte. Het leven is dus een continue zoektocht naar een connectie tussen je eigen leefwereld en die van anderen en daarbij maakt je omgeving wie je bent. Vroeger dacht ik dat ik bij het boeddhisme aanhing maar van zodra het een religie wordt, is het teveel voor mij. Een religie geeft wel een denkkader, maar ook een kader is voor mij te beperkend, daar ben ik waakzaam voor. Ik ben overal in geïnteresseerd en probeer overal het beste uit te halen, om te zien wat voor mij werkt en wat niet.

“Een religie geeft wel een denkkader, maar ook zo’n kader is voor mij te beperkend”

Kan je wat meer vertellen over jouw vrijwilligerswerk als buddy in Turnhout? Hoe ben je daartoe gekomen?

Een vriendin wist dat ik op zoek was naar vrijwilligerswerk om nieuwkomers hulp te bieden. Ze hoorde dat er een buddywerking bestond in Turnhout. Ik ben gestart in januari 2019 dus dit is mijn eerste jaar. Ik heb dit jaar 1 buddy, Zalikhan, een moeder van 4 kinderen. Ze woont al langer in België maar nog maar net in Turnhout. We komen ééns om de twee weken samen, dan wordt er volop gebabbeld, want haar Nederlands is redelijk goed. Vaak gaat het over administratie, attesten, werk, etc. Bij die vragen kan ik haar goed ondersteunen omdat ik bij de VDAB werk.

Iris werkt als experte competentieversterking bij VDAB. Daarnaast verricht ze vrijwilligerswerk voor Fedasil en als aanspreekpunt of ‘buddy’ voor een nieuwkomer in Turnhout.

Is jouw werk bij de VDAB dan een meerwaarde, of misschien zelfs een voorwaarde om buddy te worden?

Een voorwaarde is het zeker niet, nee. Het gaat er vooral om dat elke persoon bepaalde kennis heeft en dat je via het buddysysteem een netwerk uitbouwt. Het begint met

één persoon die je kan helpen bij vragen. Vaak heeft Zalikhhan ook vragen waar ik zelf minder over weet. Dan ga ik, op mijn beurt, te rade bij mensen in mijn eigen netwerk. Jouw buddy is dus de persoon die je op weg helpt: Waar begin ik met zoeken? Maar Zalikhhan gaat ook gemakkelijk zelf op zoek als ik haar niet kan verder helpen.

Vanuit het buddysysteem ben ik ook met gelijkaardige initiatieven in aanraking gekomen. Eerst ging ik op vrijdagen naar een praatcafé voor anderstaligen om Nederlands te oefenen met hulp van vrijwilligers. Zo ben ik bij Fedasil in het centrum van Arendonk terecht gekomen waar ik nu in de werkgroep rond vrijetijdsbesteding zit. Minstens 1 keer per maand help ik bij de organisatie van die activiteiten.

Haal je zelf ook voldoening uit het vrijwilligerswerk?

Ja, vooral omdat ik nu echt tijd krijg om de organisaties te leren kennen. Je komt in zo'n asielcentrum in aanraking met mensen uit vele verschillende culturen. Velen van hen hebben het moeilijk, die zitten soms jaren in die centra. Je voelt dat ze hun best doen om positief te blijven, om opgewekt te doen, maar je voelt ook dat er een bepaalde spanning hangt. Ze ervaren heel erg vaak vooroordelen, ze zitten soms in een uitzichtloze situatie en voelen zich vaak onbegrepen. Dat zorgt voor een vertekend beeld van asielzoekers en daar zijn ze zich ook wel bewust van. Dat is een gevoeligheid waar je rekening moet mee houden. Als vrijwilliger leer je gaandeweg hoe je de situaties moet aanpakken, of je kan net vermijden die spanning te creëren.

Welke ondersteuning krijg je?

Dat verschilt per organisatie. Bij Fedasil kreeg ik vooral veel informatie op papier en had ik veel te ondertekenen. Dat vond ik in het begin heel onpersoonlijk: je werkt met mensen, dan verwacht ik vooral goede begeleiding en minder administratie. Maar na verloop van tijd begrijp ik wel dat die informatie noodzakelijk is om de gevolgen van je acties als vrijwilliger in te schatten. Als je bijvoorbeeld één persoon met iets helpt, moet je dat ook voor alle anderen kunnen doen. Niemand heeft me dat uitgelegd of me daarbij geholpen, dat ontdek je wel. Ik leer veel door andere vrijwilligers bezig te zien. En in veel situaties moet je gewoon aanvoelen wat wel of niet kan. Je bent uiteindelijk op jezelf aangewezen.

Ik vind het vooral moeilijk correct te reageren op situaties in groepen, omdat je rekening moet houden met al die verschillende referentiekaders. Bij de buddywerking is dat omwille van de één-op-één-contacts minder een probleem, daar leer ik vooral met vallen en opstaan. Een paar keer per jaar wordt er een activiteit georganiseerd met de andere buddies maar naar mijn mening worden daar te weinig ervaringen uitgewisseld, zodat je ook niet echt kan leren van elkaar.

Je nam deel aan de activiteit 'Diversegem' van Motief, samen met de andere vrijwilligers van het buddyproject. Welk effect heeft dat gehad op jou of jullie werking?

Tijdens dit soort activiteit leer je de mensen toch beter kennen, vooral over hoe ze denken over bepaalde zaken. Bij andere activiteiten, voor-

al daguitstappen, is dat veel minder het geval. Enkele vrijwilligers kwamen bij mij soms wat beoordelend over, waardoor ik eerder afstand hield. Maar tijdens het spelen van 'Diversegem' begon ik beter te begrijpen van waar hun houding precies komt, welke ideeën en ervaringen daar achter zitten. Dat heeft de afstand naar hen toe verkleind.

Voor mij was het dus zeker een meerwaarde. Je leert zien dat niet alleen de nieuwkomers heel wat 'bagage' met zich meedragen, maar ook onze eigen geschiedenissen zijn erg bepalend voor hoe wij ons opstellen als buddies. Wat je meegeemaakt hebt, heeft natuurlijk invloed op hoe je omgaat met nieuwe situaties. Soms vergeet ik daar naar te kijken. In zo'n spel als Diversegem, merk ik dat ik zelf ook wel eens te snel conclusies durf trekken.

Door regelmatig na te denken over maatschappelijke thema's, kreeg ik de behoefte om me meer in te zetten voor anderen.

Neem jij wat je doet in je vrijwilligerswerk ook mee in je dagdagelijks leven? Heeft je vrijwilligerswerk invloed op jou als persoon?

Goede vraag. Ik weet niet of die ervaringen uit mijn vrijwilligerswerk invloed hebben op mijn privéleven, of op wie ik ben. Maar het heeft

MOTIEF IN GESPREK

mijn kijk op de wereld alleszins wel verbreed. Ik krijg zeker andere inzichten.

Je neemt ook al een tijdje deel aan het LeV-leerhuis van Motief. Op welke manier helpt het meedoen met onze activiteiten jou als vrijwilliger? Hoe ondersteunt jou dat als mens?

Zonder Motief zou ik dit vrijwilligerswerk niet doen, denk ik. Door op regelmatige basis na te denken over maatschappelijke thema's en hoe wij ons daartoe verhouden, heeft dat bij mij de behoefte gecreëerd om me meer in te zetten voor anderen en breder te kijken dan enkel mijn eigen leven, mijn eigen huis, ... Ik stond altijd wel vrij positief en open ten opzichte van anderen,

maar actie ondernemen, dat deed ik niet. Daar heeft Motief wel echt het verschil in gemaakt. Tijdens de zomermaanden is er geen samenkoms van onze leerhuisgroep, dan merk ik ook dat ik langzaam harder aan het worden ben, een minder open blik heb. Eens dat het leerhuis terug start, dan voel ik dat mijn hart weer een beetje opengaat. Voor mij voelt dat heel positief.